

V Praze dne 24. listopadu 2014

Stanovisko

Českomoravské konfederace odborových svazů k provádění odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání

(Souhrnný podkladový materiál zpracovaný odbornou komisí k posouzení způsobu provádění pojištění odpovědnosti zaměstnavatelů různými subjekty)

Rada ČMKOS projednala dne 24. listopadu 2014 souhrnný podkladový materiál zpracovaný odbornou komisí k posouzení způsobu provádění pojištění odpovědnosti zaměstnavatelů různými subjekty, s tím, že **jako nejvhodnější z předložených variant systému k provádění náhrady škody podle zákoníku práce a zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatelů s průběžným financováním z hlediska ochrany zájmů zaměstnanců považuje variantu C – zajištění nově vzniklou specializovanou veřejnoprávní pojišťovnou umožňující spolurozhodování odborových organizací a organizací zaměstnavatelů při správě tohoto systému.**

Rada ČMKOS přitom vychází ze záměru vlády ČR začlenit v projednávané novele zákoníku práce systematicky hmotněprávní úpravy odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání, nyní dočasně zařazené v přechodných ustanoveních zákoníku práce, zpět do části jedenácté zákoníku práce, v níž je soustředěna právní úprava náhrady škody v pracovněprávních vztazích.

ČMKOS považuje v této souvislosti za správné zrušit současné provizorní úpravy týkající se zabezpečení zaměstnanců při pracovních úrazech a nemocích z povolání, které představuje jak úprava obsažená v dnes platném, avšak dosud neúčinném zákoně o úrazovém pojištění zaměstnanců, tak provádění zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatelů za škody při pracovních úrazech a nemocích z povolání dvěma pojišťovnami uvedenými v § 205d zákoníku práce.

Tímto postupem bude zajištěno, že zůstane i do budoucna zachována v českém právním řádu zvláštní právní úprava náhrady újmy na zdraví v pracovním právu, založená na principu objektivní odpovědnosti zaměstnavatele za škody při pracovních úrazech a nemocích z povolání, a že bude v praxi vyloučeno, aby zaměstnanci mohli být za takovou újmu odškodněni hůře než občané, kterým bude odškodnění za obdobnou újmu náležet podle občanského zákoníku.

ČMKOS považuje rovněž za zásadní pozitivní krok rozhodnutí o tom, že nově připravované nařízení vlády, které nahradí vyhlášku č. 440/2001 Sb., a které stanoví výše náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění, způsob jejího určování v jednotlivých případech a postupy při vydávání lékařského posudku včetně jeho náležitostí ve vztahu k posuzované činnosti v pracovněprávních vztazích, zajistí naplnění uvedené zásady stejné ochrany náhrady újmy na zdraví za bolest a ztížení společenského uplatnění zaměstnanců výrazně transparentnějším způsobem, než metodika vydaná pro oblast působnosti občanského zákoníku.

Je proto na místě tyto věcné změny směřující správným směrem završit reformou způsobu, jakým bude zajištěno provádění odškodňování újmy na zdraví zaměstnanců při pracovních úrazech a nemocích z povolání v praxi tak, aby novelizovaná právní úprava byla důsledně respektována ve vztahu k zaměstnancům i zaměstnavatelům a rozšířením právních i ekonomických nástrojů zlepšujících možností předcházet účinněji než dosud vzniku pracovních úrazů a nemocí z povolání o programy prevence financované z vybíraného pojistného a urychlit návrat zaměstnance zpět do práce zlepšením podmínek a šíře „úrazové“ rehabilitace financovaných obdobným způsobem.

Varianta C podle názoru ČMKOS umožní zajistit efektivním způsobem s využitím předností tripartitní správy realizované prostřednictvím veřejnoprávní pojišťovny jak běžný provoz zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škody při pracovních úrazech a nemocích z povolání, tak uvedené důležité agendy „úrazového pojištění“, s využitím zkušeností řady vyspělých zemí, i pomoc pro zaměstnavatele v rámci odborného poradenství souvisejícího s odškodňováním pracovních úrazů a nemocí z povolání i celé oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.